

Nro. 53.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Költ Bétsben Decembernek 30-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Hadi Történetek.

A Kélli tsata piatzról Dec. 12-kén e' képpen ír-
nak: A' kélli posta házra a' Császáriak teg-
nap 3 versben ütötenek réájja, mellyeknek alkal-
matosságával, a' két leg első próba tételekben Ob-
rister *Haid* és még egy Obristlieutenánt kemény se-
bet kaptanak, végtére pedig *Engelhard* Hadnagy
a' Frantziákon erőt vévén, a' posta házat el-foglal-
ta, a' kinek vitézül való maga viseletét *Károly*
Hertzeg meg-ditsérte. A' mi vesztségünk az el-
lenség vesztségénél sokkal kissebbi. — A' Csá-
száriak folytathatják immár el-kezdett munkájö-
kat, a' minthogy a' harmadik *Paralellához* ; is in-
tár hozzá kezdettenek.

Ggg

Basileából Dec. 14-kén. A' szomszédunkban lévő, szüntelen való ágyúzás, és a' haubitziaéknak sűrű hullásai gyakran irtoztató és rettentő órákot okoz néktünk, a' melly tegnap leg nagyobb mértékiben vala. — *Hünningenben* egy széna magazinumra esvén az ágyú tüze, azt azonnal megemésztette, a' *Hünningeni* várat pedig az Austriaiak úgy meg-lödözték, hogy alig maradott egy két ház benne a' maga épségiben; kissébb *Hünningen* falvában is az ágyúk, és a' haubitzák tüzei kegyetlen pufztittást vittenek véghez, a' mellynek tüze harmad fél órákor kezdődött-el, és a' melly mind a' két részről olyan keményen tartatott, hogy egy minuta alatt 40 — 50 lövést is meg lehetett számlálni, melly miatt a' föld is reszketett; minthogy pedig estvére kelve olyan nagy köd támodott vala, hogy 20 lépésnyire se lehetett látni, annakokáért dél utáni 6 órákor ágyúzni mind a' két részről meg-szüntenek.

A' *Neuvidi* hid sántzában 25 Frantziák, *Neuvidben* pedig 25 Császári katonák maradtanak, azok a' mind a' két részről való tilztek pedig, a' kik az előbbeni szövetség szerént, a' neutralitas megtartása végett *Neuvidben* vóltanak, onnan Dec. 12-kén el-mentenek. — A' Frantziai katonaságnak egy része, -téli quartelyra *Hollandiában* ment-bé. — A' Gen. *Kray* fő kvártélja *Dietzbe* tétetett által. — A' *Mosella* mellyékire, Frantzia Ország belső részéről egynéhány rendbéli truppok, ártillériák, és munitziók érkeztenek-meg.

Német Ország.

A' fegyverfzűnésről a' *Selz* vize környékin is igen nagyon kezdettenek belszólleni a' Frantziák, kik közül, az onnan jött levelek szerént is, a' Respublika katonái nagyon erőssen szökdösnek, a' gyalogság százanként haza felé visszafzökni, a' lovasságnak nagyobb része pedig a' Császáriakhoz kezdett által menni.

Formatiából Dec. 16-kán. Ide tegnap estve érkezett által egy stabális tisz, egy mellette lévő trombitással, a' kik, a' mint észre lehetett venni, a' fegyverfűzésről való *Pactum*at fogják által vinni *Kreuznuchba* a' Frantzia Generálhoz. Ezen város előtt *Pfiffingheim* felé, a' Császári és Frantzia forposztak között két órákig tartó tsata tartatott, a' melly alkalmatossággal a' Császáriak a' Frantziák közül egyet el-fogtanak. — A' *Grünstadt* környékire ment *Lefevre* divisiójának fele, *Neuvid* felé ismét visszám ment, és tsak a' 4-dik hufzár regiment, és két fél brigada, és így mind öfzveséggel, mintegy 3000-ren maradtanak még ezen a' környeken. Generál *Grepier Gelsheimnál*, egy reserva ártilléria sereg pedig *Kaiserslauternél* fekszik.

Vestphaliából azt írják, hogy *Lüttichben* a' Dominikánusok templomában volt *Mária* menybe menetele képének hová lett léte felöll, mellyet *Bertholet* festett, és a' leg hiresebb képek közül való volt, rég az ideje hogy semmit sem lehetett tudni, most pedig nem régiben egy katona tár szekere tetején találtatott-meg, mellyet azon szekér kotsissa, a' szekere bé-fedésére nézve fel vágdalt vala.

Hanauból Dec. 20-kán. A' Gen. *Grey* fő kvártélja *Diezbe* tétetett által, Gen. *Milius Limburgban*, Gen. *Fink Emsben*. Gen. *Brudi Bendorfban*, Gen. *Gontreuil Montabauerben*, és Gen. *Canisius Rastaedtenben* vagynak.

A' gyalogság *Ems*, *Dierdorf*, *Limburg*, *Rastaedten*, *Nassau*, *Bendorf* és *Montabauer* körül, a' lovasság pedig *Rastaedten*, *Schwalbach*, *Selters*, *Würgers*, és *Wisbaden* körül telepedett-le. — A' Generál *Werneck* corpussa is hasonlóképpen téli kvártélyra szálván-bé, azért az *Rénus* alsó melylyékin tsendesség, és mostonanság semmi nevezetes hadi dolog nem fog történni, ide értvén hogyha a' fennebb irt tudósítás igaz talál lenni, mellyről a' hivatalbeli levelek még mind halgatnak.

Batáviai Respublika.

Banda és Amboina szigetjének a' Hollándusoktól való el-vételek iránt, úgy kezdettenek vólt közönségesen vélekedni az emberek, hogy a' Hollándusok azon majd igen meg sognak busulni de a' dolog egészen ellenkező módon adta elé magát a' Dec. 6-kán tartatott Nemzeti Gyűlésben, a' mikor a' Nemzeti Gyűlés, a' *Dániai* udvarhoz küldendő Respublika Ministere, Polgár *Bangemann Huygens*; és azon 5000 emberekből álló *Batáviai* truppoknak vezérléseket, a' mellyek nem a' *Beurnonville* vezérlése alatt vagynak, kézéhez vett Gen. Major, Polgár *Zuylen Nieveld* által, hiteket le-tétette vala. — E' mellett a' Nemzeti Gyűlés azt határozta-meg, hogy a' kereskedők azokat a' *Britanniai* porciákakat, a' mellyeket Sept. 16-ka előtt vagy kéz pénzelt meg-vette nek, vagy pedig meg-alkudtanak vala, ezeknek meg-bizonyittásak mellett, az Országba bé vihetik ugyan, de más rendhélieket tellyességgel nem.

Austriai Belgium.

Brüsszelből Dec. 9-kén. A' Frantziák a' mi Departementumunkban, Ofztáljunkban, minden Igazgatás, és adó beli systemát fenekestől együtt fel-fordítván, ez által mintegy 30,000 tiztségben helyhez tetett emberek vesztették-el a' magok kenyereket, és mind e' miatt, mind pedig a' Frantziáknak, a' köz népre vetett nagy adoja miatt, itten a' békételenség igen nagy, mellyet hogyha a' meg-határozott idő alatt a' lakosok le-fizetni el-múlatnának, *Executio* béli büntetés mellett rajtok fel-véetni fenyegettetnek. Illyen szelid uralkodás modja vagyon most itten! — Az elébbeni Országglás idején, a' város a' maga Ispotályját eltarthatta, most pedig a' Respublikai Országglás idején, alig szerkeztethetnek öszve annyi pénzt, hogy azzal a' közönséges tiztviselők ki fizettessenek; a' mostani Igazgatást folytató Commissarius, pedig a' Ispotályban lévő szegényeket, a'

rajtok való környörületesség végett, a' tehetősébb Polgárookra utasítja, kiken, ha ezek nem könyörülének, az éhség és a' rajtok lévő nyomorúság miatt kelletnék el-veszniek.

Itten, és a' kerül bé lévő helységekben is a' tolvajság olyan nagy mértékiben van, hogy soha ahoz hasonlóban nem vólt, mellynek oka az, hogy senkinek is élete el vesztése alatt magánál fegyvert tartani nem lévén szabad, a' magok vagyonaikat, a' gonosz tévők ellen meg nem óltalmahaztyák. — Már most a' *Lüttichi* Klastromokból kezdették a' Frantziák a' szerzeteseket ki küldeni, a' kiknek el-nyomattatásokban menedék helyeik nem lévén, nagyobb részint az úgy nevezett *Bont* el-sogadni kéntelenítettének, de a' *Luxenburgiak* azt is meg-vetették.

Nagy Britannia.

Londonból Dec. 6-kán. A' *Portugalliai* kikötő helyekben egyúnehány rendbéli hadakozó hajók készítettnek ki mindenféle munitziókkal, a' mellyek, a' *Portugallia* körül lévő *Anglus* escadrékkal fognak egyesítettetni. A' *Portugalliai* Igazgató Szék, a' határszélekre 60,000 embereket akar fegyverben ki-állítani, a' kiknek vezérléseket a' *Brasiliái* Hertzeg akarja a' maga kezéhez venni. — A' következő éftendőre, az *Angliai* tábor szükségére való költség, 6 millióra vettetett. A' Parlamentum alsó házában, *Grey* azt a' kérdést adta elé, hogy a' *Szárdiniai* Királynak hadi segedelemben ígért 200,000 font sterlinget ki kelleneé fizetni? arra *Rose* azt felelte, hogy azon ígéletbe, a' *Szárdiniai* Király mostani körülállásai nem értettettek. A' mostani háború folytatására való költség kipotlása végett *Pitt* által készített plánumnak, *London* várossa 100,000, maga *Pitt* 10,000, és *Dundás* is annyi ezer font sterling fizetése végett subscribaltanak, más rendbéli subscribensek is olly sokan találtattanak, hogy végtére sokaknak subscriptiói, bé se vétethetnek. — *Londonban* nem

régiben, a' város napkeleti részén, 12 házak égetnek el.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Directorium mind a' békesség megkötésiben foglalatoskodik; a' nép a' békességet kívánja, a' Factionisták pedig újra nagy vakmerő bátorságra kezdettenek vetemedni, és a' Párisi gonofzságoknak se szere, se száma nintsen. Az inség és a' nyomorúság a' Polgárokat, mind inkább inkább kinozza; az egyik a' másik gyűlölése mind nagyobb mértékben vagyon, és a' Politicus test, egészen ingadozván, hogy szinte szinte le rodgyan, fejtöle egy Párisi Dec. 9-kén irt levélből ezeket olvassuk; és hogy a' Status vérző sebeit, ámbár áldozattal kellessék is azt megszerezni, de a' mentől hamarább megkötendő békességen kívül, semmi is egyéb meg nem orvosolhatja, az egyességet, egymáshoz való bizodalmat, semmi egyéb helyre nem állithatja.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Olasz Ország.

A' Bétsi udvari újság, az Olasz Országi történetek közül most tsak ezeket közli: Hogy a' Gen. *Buonaparte* felesége Nov. 26-kán *Genuába* érkezvén-meg, ottan nagy tisztelettel fogadtatott, Dec. 2-kán pedig onnan *Májlandba* tért vissza, az akkor gyengélkedő egészségben lévő férjéhez, a' ki Dec. 13-kán még ottan vala.

A' *Bologna* várossa új Constitutziója Dec. 4-kén elé-vétettévé, a' 484 votumok közül, azon Constitutzió 454 votumok mellett el-fogadtatott, meg-erössített, és ki-hirdettetett; végtére pedig azon 36 személjeből álló Repraesentansok váloltásokhoz fogtanak, a' kiknek a' *Pó* vizén innen lévő egyesült Statusoknak, Dec. 27-kén Regióban való öfzve gyűlésekben kellett meg-jelenni. — A' Pápa Ó Szentsége mostani 20,000 emberekből álló regularis trupjai 37000 emberekből állókra fognak neveltetni; a' verbuálás katona ízedés pedig a' végett igen jól foly, és így a' hábcrúra való

nézve, az Ő Szentsége Birodalmaiban, még mind kemény készülétek tétettetnek.

Vincenzából Dec. 16-kán. Az *Austriai* truppok még mind a' magok elébbeni helyeikben vagynak, *Gen. Alvintzi* pedig addig semmit nem akar próbálni, míg *Kárinthiából* és *Kárnioliából*, az ő meg-erössítettésére útra indúlt seregek meg nem érkeznek. — *Olafz* Országban olly nagy marha dögi vagyon, hogy tsak a' *Bologna* és *Ferrára* tartományaiban el-hűjlott marhák számát 19,000-re vetik.

Dánia.

Koppenhágából Dec. 10-kén. A' *Stockholmban* lévő *Dániai* Minister Gróf *Bernstorftól* küldetett Kurir, az *Orosz Császárné* meg-halálozása hire mellett, azt a' tudósittást vitte *Koppenhágába*, hogy az új *Orosz Császár*, az *Angliával* való alliantz béli tractatust nemcsak helybe hagyta, hanem annak a' maga nevét alázza is írta, az eddig vólt sinantz mestert, az Ország jövedelmeire vigyázó tisztselöt pedig nyugodalomra botsátatta menni. — *Koppenhágában* nem régiben egy *Ephraim Magnus* nevezetü 111 elztendeig élt Sidó halálozott-meg, a' ki *Leagyel* Országban *Lembergben* születet vala, *Koppenhágába* pedig 90 elztendeig lakott, kinek élete alatt *Dániában* négy Királyok vóltanak, és az 1728-ban történt *Koppenhágai* nagy égést is látta vala, az 1795-ben történt rettenetes tüzből pedig, mások által szabadittatott-ki, kinek életéről azt jegyzik-meg, hogy mindég fegyhetetlen életet élt, és egész életében, meg-halálozása előtt egy hónapig soha se vólt beteg, a' kinek a' közelebb múlt elztendőben igen jól talált festett képét, a' korona örökösse *Friedrich* Ő Királyi Hertzegsége vette-meg magának.

Spanyól Ország.

Madritből Nov. 4-kén. A' *Portugallia* határ szélein 18,000 emberekből álló hadi sereg fekszik, a' mellyet *Don Alvarez* vezérel. — A' *Spanyolok*

szárazon és vizén való erejek, mind *Gibráltár* felé készülnek menni, a' flották pedig a' *Touloniakkal* meg-erössítettván, 40 linea hajókból állanak, a' mellyek Admirál *Jervis* nihelyt el-kergethetik a' közép tengerről, azonnal *Gibráltárt* vészik körül, a' mellyet a' Gen. *Alancaster* vezérlése alatt 40,000 emberekből álló hadi sereg fog megtámodni. — *Svillából* már is igen sok, és az ostromláshoz meg-kivántató ostromló eszközöket, és ezek mellett, 2000 mása puskapont, és felette sok bombit, és ágyú gollyóbisokat hoztanak-ki.

Kadixból Nov. 8-kán. Az *Amérikába* való utozásra, és vagy 12 gyalog regimenteek általvitelire, 16 linea hajók, és 4 fregatták készítettettek-el. — A' *Monarch* nevezetű hadakozó hajó, *Havannachból* Novemb. 4-kén érkezett meg, mellyet ha az Anglusok el-tsiphettének volna, nem tréfa dolog lett volna, mivelhogy azon a' Király számára, kész pénzben 4,409,000 piasterek; e' mellett pedig 992,630 piasterek ezüstbe, és arányban 96,546 piasterek vitettettek vala némelly privatus szeméjlek számára.

A' *Jersey*, *Guernsey*, és *Wight* szigeteiben vólt 3000 Emigransokból álló regimentek, a' mellyek eddig Angliai soldon szolgáltának, a' *Portugalliai* izolgálatba és fizetésbe, immár általmentenek.

Elegyes Tudósittások.

Ostendeből azt írják, hogy mioltától fogva az ottan sequestralt hajók, a' sequestrum alóll fel szabadítottanak, az óltától fogva az oda való kikötő hely egészen üressen áll, mivel tartván az újonan való sequestrum alá vettetéseik iránt, minden neutralis hajók, olly gyorsasággal mentenek-el annan, a' mijennel tsak lehetett. — Az Anglusok a' Hollándiai kikötő helyektől fogva egészen fel *Kalaisig*, minden kikötő helyeket úgy körül vettének, hogy a' tájjékán még a' halászok se mernek ki-menni, melly miatt a' kereskedés-

ben nagy akadály vettettetett. — A' *Madritti* udvarnak, a' Frantzia Respublikával való újj szövetség egyesülése, Spanyol Országban békételenségre szolgáltatott alkalmatosságot, a' melly még az Admirál *Langara* flottájához is ki-hatott. — *Kadixba* Novemb. 4-kén, egy hadakozó hajó *Vera Cruzból* hatodfél millióm piastert erő portékákkal meg terhelve érkezett-meg.

Offenburból Dec. 18-kán. A' *Kéhli* Fr. őrizet közül 12 bataillon, a' várból ki-ütvén, a' *Strafsburgi* communicatiót ismét meg-akarta magának szerezni, de e' béli tzélját el nem érhetette, mivel *Károly* Hertzegtől visszä verettetett; más nap pedig Capitulatióra akart menni az ellenség, de a' mi vitezeink réá nem akartanak állani, ám-bár a' Császáriaknak nemtsak a' *Kéhli* 20,000 emberekből álló őrizettel, hanem egyszersmind a' *Moreau* egész táborával is újjat kellessék húzni, a' mellyek a' *Kéhli* őrizetnek minden fertály órában segítségire jöhetnek. — A' *Kehl* körül lévő katonaságnak, egyebekre való nézve is, de nevezetesen a' 14 napoktól fogva tartott kemény hideg miatt sokat kellett szenvedni.

Tyrolisból Dec. 18-kán. Mind itt (*Tyrolisban*) mind pedig Olasz Országnek felső részeiben, igen kemény hideg idők járnak, a' havasokan nagy hó vagyon, a' melly a' háború folytatására nem kis akadály. — Az *Alvintzi* tábor a *Bassánónál*, a' *Dávidoviché* pedig *Alánál* fekszik. — A' Frantziák az *Etsch* vize mellett fekszenek, és onnan, sem elébb, sem hátrább nem vonnyák magokat, a' kik között feles számú betegek vagynak. — *Bou-naparte* a' Fr. Directoriumnak azt igérte vala, hogy *Mántuát* 14 alatt bizonyoson meg-vevzi, és hogy igéretit nem tellyesitheti, kétzer 14 napjánal is több az ideje.

Dec. 14-kén, a' *Péttersheimnál* lévő magyar huszárok, a' Frantziáknak őrizeten lévő 11 huszárjokat, lovastól együtt el-fogták.

A' Frantziákkal tellyességel nem köttetett

még fegyverfzűnésbeli békesség, a' mint az iránt az újabb tudósítások bizonyosokká tesznek. — Olaszországban a' *Klagenfurti* Dec. 25-kán költ levelek szerént is mind a' két taboroknál tsendesség vagon.

Lengyelországban a' Vistula vize mellől.

A' mostani Orosz Császár, minekutánna az országlást a' kezéhez vette vólna, a' *Prussziai* Királyhoz tulajdon kezével irt egy levelet, a' mellyben a' vele tartatandó barátság iránt, bizonyossá kívánta tenni, és a' *Prussziai* Királynak *Petersburgban* léve követihez, a' néki adott audientzián különös kegyelmességgel viseltetett ő Felsége. — A' *Persiai* határ szélek felé pedig, a' mint ezt igaznak lenni hirtelik, egy Kurirt azzal a' parantsolattal küldett-el, hogy a' had folytatásának végét vetvén, az által az emberi vérnek kedveznének, és hogy békességet kössenek. — Az a' hire, hogy a' közelebb múlt hónapnak Nov. 19-kén, a' most meghalálozott Császárné is, valamelly hadakozó hatalmassággal új alliantziára akart vólna lépni, melly iránt való tractatus felől már úgy vélekednek, hogy az egészen el fog maradni. Már az egész *Lithuania* le-tette a' maga homagiumát az új Császárnak, a' ki hogy a' maga meghalálozott attyának III-dik *Péternek* tetemeit a' Klastromból ki hozatván, azt a' Nagy Császárné tetemei mellé tétette, és hogy mind a' két megholtakra nézve, a' szokás szerént Sz. Mise mondattassék, meg-parantsolta vólna, ezt a' fennebb meg-nevezett levél is igaznak lenni hirteli.

A' mostani új Orosz Császár, az Oroszoknak I. *Péter* által el-töröltetett azon törvényét, hogy az Orosz Országlás, az affzony emberek kezekre által ne mehessen, újjolag bé-hozta, meg-erössítette — a' ki a' Nagy Hertzeggel minden nap ki lovagolván, minden dolgok folyásokat, a' maga szemeivel kíván meg-látni, mellyre való nézve, a' városban gyakorta úgy szokott szerte széjjel

járni, hogy másoktól meg ne ismértessék. — A' többek között a' nép, a' kenyér kintsinysége iránt panaszolván, maga a' Császár, ismeretlen köntösbe öltöztvén, egy kenyér sütőtől kenyeret vett, mellyet meg-mérettetvén, úgy találta, hogy az a' maga ki-szabott nehézségét ki nem ütette; mellyre való nézve a' kenyér iránt kemény parantsolatot adván-ki, az óltatól fogva a' kenyér is nagyobb, és az életre tartozó más dolgok is oltosabbak lettenek. — A' gonosz tévőknek; kivévén azokat, a' kik felette nagy gonolzságot tselekedtenek, a' mostani Császár Generál-Pardont, közönségesen való engedelmet adni méltoztatván, a' fogságban lévő személjek, rabságaikból szabadon bocsátattanak. — Az Európai Hatalmasságok' Pétersburgban lévő Követjeihez, Ministereihez, a' Császár Ő Felsége, a' maga viselete által azt kívánta ki-mutatni, hogy az ő udvariakkal való szövetséget meg-tartani, és velek továbbá is egyet értésben, Hármoniában kíván lenni. — A' közelebbről meg-hólt Orosz Császárné II-dik *Katalin* felől azt jegyzik-meg, hogy a' maga Országglása alatt, az Orosz Birodalmat 10,000 quadrat mért földel nagyobbította volna meg.

Az Orosz Császárné II. *Katalin* halála, a' *Berlini* udvarnál Gr. *Narischkin*; a' *Bétsi* udvarnál, Hertzeg *Gallitzin* a' *Stockholmi* udvarnál pedig, Gr. *Golowkin* által jelentetett-meg. — *Zubow* Hertzeghez a' Császár Ő Felsége illy kegyelmes ki-jelentést tett; a' kegyelmed néhai édes anyja baráttya, kegyelmednek is mindég baráttya fog lenni.

Magyar Ország.

Nyitra Vármegyei Helységben, Zerdahely Urasághoz tartozó faluban *Tsaladkán*, egy paraszt asszony olyan termékeny volt a' közelebb múlt Octoberben, hogy egyszersmind két fiat és egy léányt szült, a' kik olyan nagyok voltak a' magok születések idején, mint a' leg nagyok született gyermekek szoktanak lenni, és a' mi több

a' terhes affzony érzékenységes fájdalom nélkül menekedett meg a' maga terhétől. Mind a' három gyermek a' kerelztséget nemcsak hogy elérte, de a' mai napig is élt volna miad a' három, ha a' dajkának gondviselatlensége miatt, mivel a' szülő affzony elégtelen volt mind a' háromnak szoptatására, egyik fiú a' napokban meg nem holt volna, a' gyermekek közül kettő fiú volt, és egy léány. De kár, hogy az anya a' léánykáját nem bizta a' dajka gondviselésére, így a' két fiú megmaradott volna, mivel a' mostani háborúra való nézve, a' fiú szükségesebb, mint sem a' léány.

Itten még azt is meg lehet jegyezni, hogy ezen termékeny affzony ez előtt is párjával szülte a' gyermekeket. — Bár az ő Felsége Birodalmában sok ilyen ditséretre méltó affzonyok találhatnának, a' kik két fiat és egy léányt hoznának a' világra, e' képpen az egyik fiú minden rövidségen kívül a' Status szolgálatjára fordíthatnák.

Mélt. Gróf *Raday Pál* Ur ő Nagyságát az *Eperjesi* Dist. Táblának Assessorát maga aranykoltosos hivei közé számlálni méltoztatta Fels. Urunk.

Török Ország.

Konstántzinapólyból Nov. 10-kén. A' Frantzia Respublika eddig itten volt követjé *Verninac* a' napokban visszát indult *Párisba*, a' kitől a' Nagy Ur a' Fr. Directorium számára, a' többek között egy tsudálkozásra méltó szép nagy sátort küldött ajándékba. — *Betsbe* és *Berlinbe* egy egy Ottomanniai Minister szándékozik útra indulni. — *Chalgrin* a' XVIII-dik *Lajos* követinek adván ki magát, az újj Fr. követ *Dubajet* a' Portánál véghez vitte, hogy az ő követtsége beli jeleket, mint a' fejér *Kokárdát* 's több a' félét le-kellett raknia. —

P A E A N

Q U O D

SERENISSIMO REGIO HAEREDITARIO PRINCIPI,
ET

ARCHIDUCI AUSTRIAE

C A R O L O,

PRO VICTORIIS

HOC ANNO DE GALLIS REPORTATIS

JOSEPHUS BARO BERNAKOVITS

DE OLOVATZ

SVAE EXCELLENTIAE ARCHI-EPISCOPI
COLOCENSIS CAEREMONIARIUS.

A N N O 1796.

DIE SVAE SERENITATIS ONOMASTICA
IV. NOVEMBRIS.

CANOLE magnanimi complex bene Nominis omen,
 Quo nullum Gallo tristius ante fuit,
 Per Quintos etenim prout candida lilia, per Te
 Sic tricolora suo signa cruore rubent;
 Macte animo Princeps felicibus edite fati!
 Quem virtus annos jam tulit ante suos,
 Candidus i, cernis nivea ut Victoria dextra
 Praetendit castris laurea sarta tuis?
 Et jam sponsa fidem servat, thalamosque jugales,
 Saepe procata atavos non nisi Diva tuos,
 Scilicet eximiae Dea carpitur igne figurae
 Caelestesque animas candidus ardor habet;
 Visceribus Patriae poteras pulsare colubros,
 Herculeum in cunis poene imitatus opus;
 Turpius ejicitur, quam non admittitur hospes,
 Palma Tibi ejecto bellior hoste venit,
 Atque iterum impietas studio suffertur in altum;
 Ut per Te casu dein graviore ruat;

Huc Ludovice nigras si quid vapas inter atonas
 Aspice, namque tui sanguinis ultor adest
 Cernis ut irriguo quamvis tibi flumine guttas
 Utque piet manes hostia mutta fuerit
 Fertque orco gratas vespillo cadavera ut ollas
 Decolor hostili sanguine Maenus eat;
 Maene pater nitidis frustra conare fluentes
 Eluere exuvias crimina dira tuas
 Sunt ignota crebo, stygiae et quae Jantor adest
 Horreat, in terris nomine monstra carent
 Virginitas (minimum id) queritur polluta nefandis
 Crimine, ibi raptas incola plotat opes,
 Hic (da verba dolor) Superum subit ara latrinam
 Divum hic effigies, signa ibi trunca jacent,
 Eloquar infandum? rabido hic sub calce gemetis,
 Qui latitat cereris sub nive Divus amor!
 Quid tibi gratatis dixi impia turba triumphos?
 Criminibus tellus hincit onusta tuis,
 Mensuram implèsti, sine, mox dabis improba poense
 Jam conjuratis in tua damna Diis,
 Auguror, eveniunt, pernicibus advolat alis,
 Danubii ad rapidas fulminat ultor aquas
 CAROLEUS trepidos agitat Mars ense latrones,
 Alite per campos pulverulentus equo,
 Sternitur atra cohors ultricis grandine cannae.
 Sternitur et gladiis Hussara turba tuis,
 Funeribus complet, modo quos vastaverat agros,
 Non sat diductis faucibus Orcus hiat,
 Caetera quaerit opem projectis turpiter armis
 Turba fugae, et fugiens vix bene tangit humum,
 Ad Maenum Austriacas cumulat Victoria palmas,
 Urget et ex sacro signa profana solo,
 Spes tua nunc ubi dic Jurdane vorata Viennam,
 Illa ubi Caesareae proxima praeda domus?
 Hen tulit Austriacae vindex Victoria causae,
 Et cassam in rapidos jussit abire Notos!
 Quae libertatis portasti et Munera tecum,
 Naufraga per liquidas vincla feruntur aquas.

CAROLZ dum licuit braccato malle franco,
 Quaecumque arthetis Te vehit aura viis,
 Plaude Tibi in magno iutus rediive Nepote,
 Qui geminat lauris Nomina avita suis,
 Ast Tu semidentum sanguis generose Parentum,
 CAROLYZA invicti nomen adeptus avi,
 Perge, Alemanna tuis augusta est terra triumphis,
 Nullaque serme atavo palma legenda solo,
 Belgica sed nunc Te passis miseranda capillis
 Invocat, in poenas libera facta suas,
 Illicet ad socios produce tua signa Britannos
 Atque Ostendano vincula deme mari,
 Sicque ubi de patrio pulsabis limite monstrum,
 Et Rhenus ripa liber utraque fluet,
 Strenuus averso saevaingere vulnera Franco,
 Ulter et hostiles depopuleris agros,
 Dumque rapax meritis exercita bellam flagris,
 Te pacis flexo poplite poscet opem,
 Tunc Te sublimem titulos super, atque Tropaea
 Austria primaevos percolet ante Duces,
 Et juvenem Heroem per compita laeta Viennae
 Vectabit niveis Gloria semper equis.

Egy Poéta szabad gondolatjai.

Az én mesteremhez.

Mérély tollad, a' ki nem féll hátára szabadság,
 Nélkül réá tenni, az *Római* kellemetes vers
 Gráditos ugrásit leg előbb próbálta soroknak!
 Tégedet a' versek üzzel tellyes. Isteni ha
 Szent fuvallások szelivel földtől fel-emeltek,
 Fellyebb nállunknál: adj nekünk mennyei Lelked
 Példa remekjéből tudhassunk varrani mellyről
 Himet. — Repdesnünk hadj minket férgékől az por
 Szine felett, felső tiztább Eg seprejo higján
 Szomfzédos két Hang betű nállunk öfzve nem ólvad.
 Vedd-el azért a' szegény *G—t* többé oldala mellől,

És amaz el-tűnt - el bátran tedd velle: terebred
Tartsd akkorra mikor frép hárlád anyval kucán
Harsogtatni szavad fogod, az nagy Mantea lites
Vers szerzője sejtén nehezen hagyva hoztoruját.

Egy ajándékba küldött Pipa szer mellett.

Püstye szelid balsamjával gond lustyest az
Szent vegyed olty szivvel, milyennel ajánlja barátod.

Fordítás, a' Wieland Oberonyából.

Gondolj egy affzonyt szépteginek ifjú tavallánu
Vénus utána, milyent isbatna Apelles etelje;
Almélkodva tudálja irigy szem teste szabását;
Szinén liliókok hava jádrék rosa tűzével;
Két fzezeit villám, ajakit mordította mosolygás;
Kedvességeitől lobbannyon a' buja kívánság,
'S ezt Erköls felséges méltosága meg ősita;
Gondold mind: 's légyen az hozzá tsaknem tsupa anyké!

N. Mlgs. Zejk Dániel Ur koporso követe:

Itt vagynak porai, magát,
Él, nem holt-meg, amott keresd
Az nagy jó lelkek között
Zejk Dánielnek.

Bé-rekcszés.

A' mái posta nappal végezi, a' Magy. Kurir
Barna patipája, ebben az elztendőben, a' maga
eddig vólt gazdáihoz való gyors futását, kik kö-
zül ha valakinek az ő eddig tett szolgálatja nem
tettzett, azoktól a' mái nappal bútsút vezzen; a'
kik pedig az ő szolgálatjával továbbra is élni kí-
válnak, és az ő abrakra valóját, a' szokott úton
módon vagy meg-küldették, vagy ennekutánna
meg-küldeni nem sajnálják, azoknak azt az ígé-
retet tézsi, hogy a' közelebb jövő 1797-dik elz-
tendő 3-dik napján, szolgálatjához újjra hozzá
fogván, a' mennyiben tsak lehetséges léfzen,
szolgálatját úgy igyekezik folytatni, hogy réajja
senkinek is méltó panaszja ne lehessen. — —
Ad revidere!

Vége az 1796-ik Esztendőnek.